

Rådet för utrikes frågor (försvarsministrarna) den 12 maj 2026

Kommenterad dagordning

- 1 Godkännande av dagordningen
- 2 (Ev.) A-punkter
- 3 Aktuella frågor

Informationspunkt

EU:s höga representant väntas ge en lägesuppdatering av aktuella frågor.

- 4 Uppdaterad omfattande hotanalys

Informationspunkt

Försvarsministrarna väntas få en presentation om det pågående arbetet med att uppdatera EU:s hotbildsanalys.

- 5 EU:s stöd till Ukraina

Diskussionspunkt

Ansvarigt statsråd: Försvarsminister Pål Jonson

Diskussionens innehåll: Försvarsministrarna väntas diskutera EU:s stöd till Ukraina, med fokus på EU:s militära stöd, stöd genom EU:s satellitcenter, EU:s bidrag till säkerhetsgarantier, och det försvarsindustriella samarbetet mellan EU och Ukraina.

Förslag till svensk ståndpunkt: Regeringen stödjer alla fredssträngningar som syftar till att uppnå en rättvis och hållbar fred. En fredsuppgörelse behöver vara grundad i folkrätten, inklusive FN-stadgan, och respektera Ukrainas suveränitet, territoriella integritet och politiska oberoende samt värna europeisk säkerhet. Trots Ukrainas, Europas och USA:s fredssträngningar visar Ryssland ingen genuin fredsvilja.

Regeringen verkar fortsatt för ett ökat, starkt, förutsägbart och långsiktigt stöd från EU till Ukraina – politiskt, militärt, ekonomiskt, humanitärt och rättsligt – samt fortsatt stöd för Ukrainas EU-närmande.

Regeringen välkomnar att EU nu kunnat ta ytterligare nödvändiga steg för att betala ut lånet om 90 miljarder euro till Ukraina. Det är centralt att EU:s stöd om 90 miljarder euro till Ukraina för 2026–2027 implementeras så snart som möjligt. Regeringen verkar kontinuerligt för att den militära delen av stödet förblir flexibelt och att Ukraina kan nyttja det för att upphandla de förmågor som de behöver.

Regeringen kommer fortsatt arbeta för att de immobiliserade ryska centralbankstillgångarna ska kunna användas för ytterligare stöd till Ukraina. Regeringen verkar även för att EU ska lösa frågan om det blockerade stödet i den Europeiska fredsfaciliteten.

Regeringen verkar kontinuerligt för att EU ska anpassa sitt militära stöd till Ukraina i enlighet med Ukrainas behov. Regeringen välkomnar EU:s ansträngningar för att stärka den ukrainska försvarsmakten genom den militära utbildningsinsats EUMAM Ukraina. Regeringen anser att EUMAM Ukraina har en central roll, både under rådande omständigheter och vid ett potentiellt efterkrigsscenario eller vid en vapenvila.

Regeringen verkar vidare för att EU och EU:s medlemsstater fortsatt förser Ukraina med nödvändigt stöd för att stärka sin försvarsförmåga och sin nationella försvarsindustriella kapacitet. Regeringen driver också på för landets fortsatta integrering i EU:s försvarsteknologiska och industriella bas genom att inkluderas i EU:s försvars- och försvarsindustrirelaterade instrument och program.

Datum för tidigare behandling i riksdagen: Dagordningspunkten har diskuterats vid rådet för utrikesfrågor (försvarsministrarna) den 11 februari 2026. Inför detta möte skedde samråd med EU-nämnden den 6 februari 2026.

6 Situationen i mellanöstern och dess implikationer på europeiskt försvar och säkerhet

Diskussionspunkt

Ansvarigt statsråd: Försvarsminister Pål Jonson

Diskussionens innehåll: Försvarsministrarna förväntas diskutera situationen i Mellanöstern och dess implikationer på europeiskt försvar och säkerhet. Diskussionen väntas bland annat fokusera på vikten av fri sjöfart genom Hormuz samt situationens påverkan på europeisk försvarsberedskap och Ukraina.

Förslag till svensk ståndpunkt: Regeringen välkomnar överenskommelsen om vapenvila mellan USA:s och Iran, inklusive dess förlängning, vilket också kan bidra till att skapa förutsättningar för att den fria passagen genom Hormuzsundet återupprättas.

Det är avgörande att alla parter nu visar största möjliga återhållsamhet och engagerar sig fullt ut i diplomatiska lösningar som kan leda till en långsiktig lösning. En långsiktig hållbar lösning måste förhindra Iran från att utveckla kärnvapen, hota säkerheten i regionen och utföra destabiliserande aktiviteter i närområdet och i väst. Likväl måste den fria sjöfarten värnas, i enlighet med internationell rätt. Det är av grundläggande betydelse för Sverige och avgörande för den globala handel som vårt land är beroende av.

Regeringen har välkomnat samtalen mellan Libanon och Israel och den förlängda vapenvilan. Den efterlevs dock varken av Israel eller Hizbollah. Stridshandlingar pågår mer eller mindre dagligen. Det är av största vikt att få till stånd en långsiktig och fredlig lösning på konflikten. Situationen i Libanon är fortsatt mycket allvarlig, inte minst för civilbefolkningen.

Israels agerande är djupt oroande och har förvärrat den ansträngda humanitära situationen. EU bör tydligt uppmana Israel och Hizbollah att avstå från ytterligare attacker. Israel måste dra sig tillbaka från libanesiskt territorium. Hizbollah måste avväpnas. Folkkrätten, inklusive internationell humanitär rätt, måste respekteras.

Sverige och EU stödjer den libanesiska regeringens ansträngningar för fred, inklusive arbetet för att avväpna Hizbollah. Regeringen välkomnar därför att EU ser över möjligheten till ett förnyat stöd till Libanons väpnade styrkor genom EU:s fredsfacilitet.

Situationen i Mellanöstern påverkar den globala handeln, ekonomin och energiförsörjningen, vilket kan få konsekvenser för det pågående arbetet

med att stärka den europeiska försvarsberedskapen. Det är centralt att sjöfarten kan passera genom Hormuzsundet på ett säkert och förutsägbart sätt. Regeringen värnar om folkrätten och friheten till sjöfart enligt havsrätten och arbetar tillsammans med allierade och partners för att säkerställa fri sjöfart. Regeringen ser vidare positivt på att EU:s maritima insats Operation Aspides fortsätter att bidra till att upprätthålla säkerheten i Röda havet och nordvästra Indiska oceanen.

Situationen i Mellanöstern riskerar också att påverka Ukrainas förmåga att försvara sig mot rysk aggression, då de ekonomiska konsekvenserna och försörjningsstörningar kan underminera medlemsstaternas och andras partners förmåga att upprätthålla ett substantiellt militärt stöd. Vidare kan situationen leda till ökade oljepriser vilket gynnar Ryssland ekonomiskt. Regeringen verkar fortsatt för att EU och medlemsstaterna ska bidra med ett omfattande militärt stöd till Ukraina och öka pressen mot Ryssland. Det är centralt att EU antar fler åtgärder för att ytterligare minska Rysslands energiintäkter.

Datum för tidigare behandling i riksdagen: Situationen i Mellanöstern behandlades senast vid EU-nämndens sammanträde den 17 april inför möte i Rådet för utrikes frågor den 21 april 2026.

7 Försvarsberedskap

Diskussionspunkt

Ansvarigt statsråd: Försvarsminister Pål Jonson

Diskussionens innehåll: Försvarsministrarna väntas diskutera den europeiska försvarsberedskapen. Fokus väntas ligga på stärkandet av den europeiska försvarsindustriella och teknologiska basen och det fortsatta arbetet med att åtgärda de kritiska förmågegapen som medlemsstaterna identifierat.

Förslag till svensk ståndpunkt: Regeringen anser att Europas försvarsberedskap och medlemsstaternas försvarsförmåga behöver stärkas mot bakgrund av det säkerhetspolitiska läget. Regeringen konstaterar fortsatt att det är viktigt att arbetet förblir medlemsstatsdrivet och att det arbete som bedrivs inom EU utgår från och bidrar till det arbete som bedrivs inom Nato.

Regeringen välkomnar det pågående arbetet med att stärka den europeiska försvarsindustriella och teknologiska basen, vilken är en förutsättning för Europas möjlighet att ta ett större ansvar för den egna säkerheten. Regeringen värnar den europeiska försvarsindustriella basens öppenhet för samarbeten med och investeringar från tredjeland för att upprätthålla en effektiv och konkurrenskraftig europeisk försvarsindustri och marknad. Samarbete med tredjeland är centralt för att säkerställa att våra försvarsleverantörer har tillgång till de försörjningskedjor, underleverantörer och komponenter som behövs.

Europa måste stärka sina försvarsförmågor skyndsamt och regeringen stödjer det pågående arbetet med regelförenkling. Regeringen välkomnar även översynen av försvars- och säkerhetsupphandlingsdirektivet och driver på för att det ska resultera i förenklad upphandling med minskad administrativ börda för såväl försvarsleverantörer som försvarsrelaterade myndigheter.

Det pågående arbetet på EU-nivå med att åtgärda de kritiska förmågegapen inom de områden som Europeiska rådet fastslagit är viktigt för den europeiska försvarsberedskapen. Regeringen deltar aktivt i detta arbete och driver på för att arbetet även fortsatt ska bedrivas mellanstatligt och i första hand utgå från befintliga samarbetsformat. Regeringen välkomnar ambitionen att stärka den Europeiska försvarsbyråns (EDA) roll och driver på för att EDA ska ges ett tydligt mandat att stötta medlemsstaterna i det pågående arbetet.

Det europeiska försvarsindustriella programmet (EDIP) kan bidra till att stärka produktionskapaciteten i den europeiska försvarsindustriella basen. Regeringen verkar för att medlen ska bidra till en bred, öppen och konkurrenskraftig marknad samt till att stärka medlemsstaternas militära förmågor. Sverige deltar aktivt i det pågående arbetet med att identifiera europeiska försvarsprojekt av gemensamt intresse (EDPCI) och verkar för att få genomslag för de projekt som substantiellt kan bidra till europeisk säkerhet.

Regeringen driver på för fortsatt och ökat stöd till Ukraina som en central del i att stärka europeisk försvarsberedskap. Som ett led i detta verkar regeringen bland annat för att Ukraina ska få möjlighet att dra nytta av EU:s

förmågeprojekt samt att Ukraina ska kunna införlivas i, och dra nytta av, nya försvarsinitiativ.

Datum för tidigare behandling i riksdagen: Dagordningspunkten har diskuterats vid rådet för utrikesfrågor (försvarsministrarna) den 1 december 2025. Inför detta möte skedde samråd med EU-nämnden den 28 november 2025.

8 Övriga frågor
